

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ УСТАНОВЕ
ЗА 2011. ГОДИНУ**

1. ЛИЧНА КАРТА УСТАНОВЕ

- Назив, седиште
Установа културе „**Кућа легата**“, Београд, Кнеза Михаила 46

- одговорно лице
Ана Вељковић

- шифра делатности, матични број
91.02   17573829

- ПИБ
103552829

- бр. рачуна
840-873664-76

- Управни одбор (председник)
Слободан Вујовић

- Надзорни одбор (председник)
Сандра Тагић

2. Подаци о објекту и улагања у објекат

а) Подаци о простору који установа користи

- укупна квадратура (са податком да ли је током 2011. године дошло до повећања или смањења простора)

1. Илије Гарашанина 24: 70 m²
2. Кнеза Михаила 46: 740,39 m²
3. Легат Вељка Петровића: 280 m²
4. Атеље Петра Лубарде: 681,50 m²
5. Депо у Булевару Краља Александра 71: 150 m²

Током 2011. године није дошло ни до повећања ни до смањења простора.

Укупна квадратура: 1.921,89 m²

- **основ коришћења (уговор или решење)**

1. Илије Гарашанина 24 – уговор о закупу
2. Кнеза Михаила 46 – уговор о закупу
3. Легат Вељка Петровића – уговор о поверавању на чување, одржавање и старање
4. Атеље Петра Лубарде – уговор о поверавању на чување, одржавање и

старање

5. Депо у Булевару Краља Александра 71 – уговор о остави

- стање простора и опреме (кратак опис)

1. Илије Гарашанина 24 – стање солидно, опрема стандардна
2. Кнеза Михаила 46 – стање лоше, планирана реконструкција
3. Легат Вељка Петровића – стање изузетно лоше
4. Атеље Петра Лубарде – у току је адаптација, санација и реконструкција
5. Депо у Булевару Краља Александра 71 – стање добро и делимично условно за чување и одлагање уметничких предмета због недовољно доброг система вентилације

- начин грејања

1. Илије Гарашанина 24 – објекат је прикључен на даљински систем грејања
2. Кнеза Михаила 46 – нема грејања, у једној просторији се користе грејалице
3. Легат Вељка Петровића – нема грејања
4. Атеље Петра Лубарде – нема грејања
5. Депо у Булевару Краља Александра 71 – нема грејања (у депоу је константна температура)

б) Подаци о средствима које је установа уложила у набавку опреме и одржавање објекта и опреме у 2011. години

- средства одобрена установи за набавке из буџета града Београда по Закључцима градоначелника: навести број закључка, број и датум уговора, укупан уговорени износ, износ који је преостало за уплату по уговору у 2011. години)**

У 2011. години Кући легата нису одобрена средства за набавку опреме и одржавање објекта и опреме по закључцима градоначелника.

- подаци о набавкама на које се Закон о јавним набавкама не примењује а за које су средства обезбеђена из буџета града Београда (врста набавке, реализовани износ)**

1. набавка 3 рачунара – 150.291,00 динара
2. набавка скенера – 9.599,00 динара
3. набавка 5 ПП апарата – 19.470,00 динара
4. набавка 2 метална ормана – 69.785,20 динара
5. набавка усисивача – 18.999,00 динара
6. набавка штампача – 21.660,00 динара
7. набавка јонизатора – 11.303,81 динара
8. набавка и постављање ламината у објекту у Илије Гарашанина 24 – 123.868,73 динара
9. набавка и монтажа тракастих завеса у објекту у Илије Гарашанина 24 – 10.500 динара

- **подаци о средствима уложеним у набавке из сопственог прихода (врста набавке, реализовани износ)**

Кућа легата није улагала средства из сопствених прихода у набавку опреме и одржавање објеката и опреме у 2011. години јер не остварује сопствене приходе.

Напомена:

Плаћање такси за сагласности јавних комуналних предузећа, које су биле неопходне за почетак радова на адаптацији, санацији и реконструкцији Атељеа Петра Лубарде, је вршено преко рачуна Куће легата.

3. Подаци о запосленима – стање на дан 31.12.2011. године

8 запослених који се финансирају средствима из буџета града, сви су засновали радни однос на неодређено време.

4. Програмски део

-укупан број реализованих програма 2010.г   9 ; 2011.г   10

Реализован програм:

1. **Изложба легата Риста Стијовића „Најбоље од Стијовића“** (планирано да изложба буде одржана истовремено у Кући легата и галерији академије САНУ, а одржана је у галерији РТС-а, у сарадњи са РТС-ом, Музејом историје Југославије, Музејом града Београда и галеријом САНУ)

2. **Конзервација и рестаурација и стерилизација слика из легата Петра Лубарде** (процес започет, а коначна реализација очекује се крајем 2012. године)

3. **Изложба документационог фонда из легата Вељка Петровића „Између редова“**, посвећена јубилеју 50 година од доделе Нобелове награде Иви Андрићу

4. **Систематизована обрада и професионална заштита легата Вељка Петровића:** анализа слика, портрета из 19. века - узимање узорка и снимање УВ лампама-ретуши, хемијска анализа слика, конзервација и рестаурација слика, обрада етнографске грађе из легата: прикупљање, документовање, анализа у кооперацији са Етнографским музејом и излагање предмета на изложби у Манаковој кући.

5. **Конзервација и рестаурација документационог фонда из легата Вељка Петровића**

6. Конзервација, рестаурација и стерилизација скулптура из легата Риста Стијовића

7. Анализа слика и конзервација 2 слике великих димензија и једне иконе из легата Петра Лубарде где су обављене припреме за конзервацију слика монументалних димензија *Велико слово* и *Човек и звери*, а стручњаци Тахнолошког факултета у Београду су обавили испитивање узорака платненог носиоца слика ради утврђивања врсте оригиналног платна и карактеристике потке и основе.

8. Селектовање, евидентирање и сортирање обимне архиве из легата Вељка Петровића и Петра Лубарде

9. Стручни текстови и снимања легата Милене Јефтић-Ничеве-Костић, Недељка Гвозденовића и Миленка Шербана

10. Скенирање, фотографисање, обрада, документовање и ревизија свих легата

11. **Преузимање уметничких предмета из легата Риста Стијовића** од Музеја града Београда, снимање стања и скулптура на терену, а затим даља обрада, инвентарисање, чишћење, припремање за конзервацију и стерилизација.

12. **Конзервација и рестаурација слика из легата Миленка Шербана**

13. Учешће у поставкама и скидањима свих изложби које су се одвијале у галеријском простору Куће легата током 2011. Године, а којих је било **10**

14. **Учешће у организацији радионице из превентивне конзервације** са Централним институтом за конзервацију у циклусу „*Организације депоа у установама заштите*“

15. **Започела је реконструкција објекта у легата Петра Лубарде**

Напомена: За позоришта – репертоар позоришта за 2010. годину са бројем извођења по представама (наслови представа, број извођења и број посетилаца, за галерије – списак реализованих изложби)

Програми који нису реализовани, а били су предвиђени Планом рада за 2011. годину (са кратким образложењем зашто нису реализовани)

назив програма

Изложба легата Петра Лубарде

образложење:

Кућа легата није била у могућности да одржи само један програм, који се односи на излагачку делатност, али из веома разумљивих разлога, чије образложење следи у наставку.

Кући легата су Закључком Градског већа града Београда била одобрена средства за изложбену легата Петра Лубарде која као и прошле године није одржана из оправданих разлога техничке природе.

Када је завршена адаптација специјализованог простора атељеа предвиђеног за конзервацију слика из легата Петра Лубарде, која се налази у објекту ЦИК-а на Теразијама 26, а за коју су средства обезбеђена из буџета Града Београда-Секретаријата за културу, слике из депоа Куће легата су транспортоване, прво на стерилизацију, а затим у аведени простор. Ово је

онемогућило да се у планираном року започне и једним делом и оконча конзервација одређеног броја слика из легата Петра Лубарде које је требало да буду приказане на изложби. Конзервација слика је због изузетно компликоване процедуре стерилизације и заражености самих слика започела тек у априлу 2011. Године. ЦИК и Кућа легата су се одговорно сложили да је првенствено битно да се обезбеде савршени услови за чување и конзервацију слика, као и сама припрема истих, затим да се успоставе превентивне мере заштите, па тек онда да се крене у овај веома захтеван и специфичан посао. У складу са наведеним, није постојала могућност да се у року који је предвиђен планом и програмом Куће легата за 2011. годину, конзервира довољан број слика, предвиђен за изложбу. Кућа легата је у складу са динамиком даљег конзерваторског поступка третирања слика, изложбу планирала за 2012. годину.

Управни одбор Куће легата је упознат током целе године о поступку збрињавања и заштите слика.

Програми који су реализовани током 2011. године, а нису били предвиђени Планом (са кратким образложењем)

назив програма:

Изложба документационог фонда из легата Вељка Петровића „ИЗМЕЂУ РЕДОВА“ , писма Иве Андрића

образложење:

Легат Вељка Петровића никада није био отворен за јавност, још од 1974. године, када је предат Граду Београду. Кустос Куће легата задужен за овај легат је схватајући озбиљно и професионално свој посао, кренуо у истраживање, пописивање и фотодокументовање истог, откривајући колики значај легат овог угледног грађанина поседује.

Изложба приказана у Градској библиотеци у Панчеву, Народној библиотеци Србије у Београду, Градској управи града Београда, а биће представљена и у библиотеци САНУ, као и у Библиотеци Града Београда.

Ова изложба је организована у оквиру јубилеја **50 година од доделе Нобелове награде Иви Андрићу, Кућа легата жели да допринесе јубилеју и да прикаже до сада недовољно обрађену преписку између Вељка Петровића и Иве Андрића.** Део преписке два писца чини 5 писама Иве Андрића упућена Вељку Петровићу у периоду од 1922. до 1954. године. Писма су сегмент укупне заоставштине Вељка Петровића, писца, академика, вишегодишњег управника Народног музеја у Београду који је граду Београду оставио непокретан легат са богатом ликовном збирком, библиотеком, антикним намештајем и значајном рукописном грађом.

Посебан мотив изложбе је нагласак на значај легата, на богате фондове и изузетну грађу коју поседују, а која често није доступна јавности. И управо због тога кроз сарадњу између два легата, Библиотеке града Панчева и Народне библиотеке Србије, уз подршку Секретаријата за културу града Београда и Министарства за културу, информисања и информационог друштва, желили смо да Легат Вељка Петровића што више приближимо

приближимо јавности на непосредан начин.

Дугогодишње пријатељство Андрића и Петровића пролазило је кроз искушења ратних немира, политичких и културних промена али се увек паралелно, генерацијски пратило и сусретало. У том смислу писма могу да се ишчитавају у различитим контекстима и између редова, откривајући нам животне околности с једне стране дипломате и писца и с друге књижевника и ангажованог ствараоца. Рукопис, писмо, жиг на хартији, датум и година, место и повод писања разлог су за истересовање посетилаца. Писма су писана ћирилицом, на различитој хартији и откривају нам односе два савременика, историјски контекст и личну позадину од блиског, пријатељског до формалног и званичног обраћања. Начин комуникације и време које је било потребно да се комуникација успостави, такође су интересантни елементи преписке.

- да ли су током 2011. године реализовани програми који представљају квалитативну новину у односу на устаљену програмску шему установе
- структура реализованих програма:

назив програма: 1. Изложба документационог фонда из легата Вељка Петровића „ИЗМЕЋУ РЕДОВА“ , писма Иве Андрића

образложење:

Ова изложба представља међуинститутционалну сарадњу Куће легата и установа које се бави заштитом културних добара. Легат Вељка Петровића који је био у потпуности занемарен више деценија, почео је да кроз различите изложе мањег и веће формата или као део истих буде присутан у јавности. Ова изложба која прати јубилеј Иве андрића, представља само једну од квалитативних доприноса култури града Београда, а која се односи на оживљавање легата. С обзиром на то да је објекат у коме је легат смештен неуслова и дерутан, Кућа легата је решила да конзервиране и заштићене предмет изнесе на светлост дана и прикаже како Београђанима тако и широј публици али сегментно. Први пут после 40 година предмети из легата који чине важан део културне баштине Београда су приказани у јавности на малој, лако преносивој, гостујућој изложби у различитим институцијама: Народна библиотека Србије, Градска управа града Београда, Градска библиотека у Панчеву, итд., а праћена је предавањима у Библиотеци града Београда.

2. Конзервација слика Петра Лубарде у оквиру радионице Превентивне конзервације у музејима у сарадњи са ЦИК-ом и Високим институтом за конзервацију у Риму

образложење:

Конзервација слика Петра Лубарде у оквиру радионице **Превентивне конзервације у музејима**, стицање опште слике о конзерваторским условима за изложбене сале и депое у музејима, путем употребе Environmental Data Sheet, инструмента који је развио ISCR. Радионица је организована у сарадњи Централног института за конзервацију и Високог института за конзервацију из Рима. У оквиру курса конзервације савременог и модерног сликарства урађена је конзервација три веома оштећена дела из легата Петра Лубарде: *Ноктурно*, *Косовска битка* и *Ламенто за песника*. Све три дела су

рађена у различитим техникама, а па су захтева потпуно различит приступ у обради, а стручњаци из Високог института за конзервацију су сматрали рад на њима великим изазовом јер се у музејској пракси толико оштећена дела савремене уметности готово и не срећу. У оквиру радионица одржана су и предавања од којих је једно одржала и директорка Куће легата Ана Вељковић, на тему Пример позитивне праксе у заштити културно уметничког наслеђа-Спасовање легата Петра Лубарде. Заједнички рад на конзервацији слика представљен је министру културе, члану градског већа града Београда задуженој за културу, нј. Е. Амбасадору Италије у Србији, Арманду Верикију. На овај начин успостављена је међународна сарадња између три наведене установе са циљем систематизоване заштите културних добара.

Ауторски пројекти Установе

1. Изложба Риста Стијовића „Најбоље од Стијовића“

Кућа легата је преузела уметничке предмете из легата Риста Стијовића у првој половини 2011. Године. Предмети који су изложени на изложби су стерилисани, механички очишћени и адекватно заштићени, што је био неопходно с обзиром на услове у којима су се држали, а што је и проузроковало њихову оштећеност. Предмети су изложени први пут од када је легат предат Граду Београду, на једној изложби која представља самог уметника, као једног од највећих скулпторских имена.

Овом изложбом је скренута пажња јавности на уметничко благо које легати поседују, а које се дуго занемаривало и похрањивало по скандалозним напуштеним објектима, без заштите сваке врсте и у потпуном нескладу са етиком односа према културном наслеђу. Кућа легата је успела да део ових предмета прикаже на изложби у галерији РТС-а.

Изложбом најбоље од Стијовића, Кућа легата је желела да кроз сарадњу са другим установама и институцијама допринесе афирмацији једног од наших најзначајнијих вајара и оснивача модерне скулптуре. Овом репрезентативном изложбом у галерији РТС-а је представљен одабир од 26 дела различитих тематских и техничких решења. На овој изложби Кућа легата је опет искористила прилику да изврши промоцију још једног од својих легата-легат Вељка Петровића јер је приказан његов портрет који је Стијовић вајао 1936. Године и који је и био тада изложен на његовој самосталној изложби. Публика је први пут после 70 година имала прилику да поново види ово дело, али и да се упозна са осталим садржајем легата Риста Стијовића, који је такође био ван домашаја очију јавности.

Трајање изложбе: од 05. маја до 03. јула 2011.

2. Изложба легата Вељка Петровића „ИЗМЕЂУ РЕДОВА“ , писма Иве Андрића

(Образложена у претходном поглављу)

Ова изложба представља међуинститутционалну сарадњу Куће легата и установа које се бави заштитом културних добара. Легат Вељка Петровића који је био у потпуности занемарен више деценија, почео је да кроз различите изложе мањег и веће формата или као део истих буде присутан у јавности. Ова изложба која прати јубилеј Иве андрића, представља само једну од квалитативних доприноса култури града Београда, а која се односи на оживљавање легата. С обзиром на то да је објекат у коме је легат смештен неуслова и дерутан, Кућа легата је решила да конзервиране и заштићене предмет изнесе на светлост дана и прикаже како Београђанима тако и широј публици али сегментно. Први пут после 40 година предмети из легата који чине важан део културне баштине Београда су приказани у јавности на малој, лако преносивој, гостујућој изложби у различитим институцијама: Народна библиотека Србије, Градска управа града Београда, Градска библиотека у Панчеву, итд., а праћена је предавањима у Библиотеци града Београда.

- **програми установе који су реализовани ван матичног простора**

назив програма и место реализације

1. **Изложба Риста Стијовића „Најбоље од Стијовића“, у галерији РТС-а** и у сарадњи са Музејом историје Југославије, Музејом града Београда и галеријом САНУ

Трајање изложбе: од 05. маја до 03. јула 2011.

2. **Изложба документационог фонда из легата Вељка Петровића „ИЗМЕЂУ РЕДОВА“ , писма Иве Андрића, Библиотека града Панчева, Народна библиотека Србије, Градска управа града Београда**

Трајање изложбе: од 09. новембра до 25. новембра 2011. у Панчеву од 20. децембра 2011. до 14. јануара 2012. у Народној библиотеци Србије у Београду од 16. јануара до 16. фебруара 2012. У холу Градске управе града Београда

3. **Изложба фотографија „Београд Живот на Сави“, Етнографски музеј, Манакова кућа** (изложен део етнографског фонда из легата Вељка Петровића као саставни део ове изложбе)

Трајање изложбе: од 14. маја до 14. јуна 2011.

- програми остварени на основу међународне сарадње
назив програма

---

1. **Изложба у сарадњи са Амбасадом Француске и Француским институтом**

Француски фотографи откривају споменике Балкана, 1878.-1914.

„Од Босфора до Јадрана“

186 фотографија обједињених у француском Центру за националне споменике, који обавља функцију Завода за заштиту споменика, дали су јединствен приказ споменика, архитектуре и градских целина југоисточне Европе у овом периоду. Архитектонско и историјско богатство овог дела света сагледано је кроз призму француских професионалних и аматерских фотографа, понудивши сведочанство о несталим споменицима и пруживши могућност да се публика упозна са еволуцијом великих урбаних целина, тешко страдалих током сталних ратова у региону.

Изложба је била подељена на 5 сегмената: Нови поглед на Антику, У знаку Византије, На трагу Венеције, Отомански печат, Градови између традиције и савременог.

Трајање изложбе: 29. март - 25. април 2011.

---

2. **Balkanology, Нова архитектура и урбани феномени у Југоисточној Европи**

Шеста београдска интернационална недеља архитектуре/VINA 2011.

У сарадњи са Друштвом архитеката Србије, Амбасадом Аустрије/Аустријским културним форумом

Од 2006, сваке године, VINA организује деветодневну манифестацију која, приказујући квалитетне примере изграђеног окружења, жели да подстакне успостављање критеријума који доприносе унапређењу будуће архитектонске и урбанистичке продукције.

Трајање изложбе: 05. мај - 19. мај 2011.

- **пројекти других установа или појединаца који су се одвијали у установи у уступљеним терминима**

1. **Изложба сликарке Тијане Петровић** (Подршка Куће легата младим талентима), најбољег апсолвента Академије ликовних уметности и добитнице прве награде у фондацији „Миодраг Јањушевић“ на завршној изложби Факултета ликовних уметности, 2010. године

Назив изложбе: **Слике из неприлике-Идеална присуства**

Промовисањем талента младих уметника на културној сцени Београда, Кућа легата је допринела бољем разумевању у комуникацији истих са друштвом у коме живимо. Изложбу је чинило 100 радова различитих формата и техника обједињених тематским разврставањем портрета и архитектуре. Изложбу је пратио каталог.

Трајање изложбе: 03. март -21. март 2011.

2. **Промоција монографије „Збирка стране уметности Музеја града Новог Сада“**

Јун 2011. године

Збирка стране уметности – легат др Бранка Илића, лекара и колекционара из новог Сада, делује као посебан депаданс у оквиру музеја града Новог Сада и садржи највреднију збирку стране ликовне и примењене уметности на подручју војводине. Поводом обележавања јубилеја 40 година постојања припремљена је репрезентативна монографија, где је у целости обрађен фонд који се састоји од 440 уметничких предмета.

Аутори каталога су Љубомир Вујаклија, историчар уметности, др Rosa d Amico, стручњак пинакотеке у Болоњи и професор Мирослав Тимотијевић.

3. **Радионица из превентивне конзервације/Циклус организација депоа**

септембар 2011.

Начин на који је програм радионице конципиран одражава потребу да се једноставно и без великих улагања али уз циљану и планирану употребу постојећих ресурса, утемељену на претходно утврђеном стању музејских збирки, реализују већи или мањи пројекти организације депоа.

Програм је био намењен свим музејским стручњацима који су на директан или индиректан начин укључени у управљање збиркама. Замишљен је тако да покрије различите случајеве

организације депоа, познате из музејске праксе, а имајући у виду:

- опште услове чувања збирки и стање депоа у Србији
- бројност пројеката реконструкције музејских зграда
- могућност извођења реорганизације независно од генералних пројеката реконструкције музеја

Основни циљ ове радионице је био обука кадрова у српским музејима за потребе функционалног и организованог рада на унапређењу услова чувања збирки, уз стручне консултације и сарадњу са ЦИК-ом

4. Међународна конференција ICOM за костим у сарадњи са Етнографским музејом у Београду

Изложбе професора и студената факултета примењених уметности и Факултета драмских уметности

Митови Балкана, Балканске хероине, Раскрића и Боје Балкана

Манифестација је окупила више од 70 еминентних стручњака из Канаде, Америке, Европе и Азије, а присуствовао је и др Ханс-Мартин Хилц, председник ICOM-а. Програм је обухватио 27 изложби у организацији партнерских институција које су биле тематски усклађене са општом темом Конференције, а тоје култура одевања као вишевековна културна размена између истока и запада, а притом указују на посебан значај Србије. Кућа легата у кој је одржана једна од 27 изложби је профилисана као национална институција културе као саставни део културне и научне међународне заједнице.

Трајање изложбе: 21. септембар-20. октобар 2011.

5. Изложба 20/4, аутора Биљане Томић

Представљање радова 4 скулптора: ***Срђана Апостоловића, Здравка Јоксимовића, Бате Крговића и Душана Петровића***

Циљ изложбе је да се детаљно прикаже један значајан период преласка из осамдесетих у деведесете, када су бројни млади људи из различитих уметничких области започеоали своје каријере и о коме се може говорити као о последњем новом таласу који је дотицао све дисциплине и успоставио заједништво и снажан проток идеја од појаве нове скулптуре до свих других аспеката: инсталација, перформанса, медијских догађаја, рок сцене, фотографије, стрипа, итд..

Изложба је била подељена у два сегмента: 1. Документациони фонд чији је аутор Биљана Томић, дугогодишњи ликовни уредник у СКЦ-у и 2. Скулптура 4 аутора

Трајање изложбе: од 29. новембра до 24. децембра 2011.

--

5. Посећеност програма	2010.	2011.
- укупан број посетилаца (гледалаца) са упоредним податком у односу на 2010. годину	8.213	8.425

Структура посећености програма у односу на врсту програма изражена у процентима	број	%
програми установе		62%
Копродукције		11%
програми установе ван матичног простора		
пројекти других установа или појединаца који су се одвијали у установи у уступљеним терминима		8%
гостовања из иностранства		19%

6. Финансирање	Програмски трошкови	Зараде и солид. пом.за запосл.	Редовни материјални и стални трошкови	Инвестиције и инвестиционо одржавање опреме	УКУПНО
Структура прихода					
1. Буџетска средства					
- Града	2.888.046,00	6.975.424,00	7.988.427,88	458.062,72	18.609.960,60
- Републике	300.000,00				
- општине					
2. Остали извори					
- донације*					
- спонзори					
- приход од реализације програма (улазнице, чланарине и др. програми)					
- приход од услуга					
- остали сопствени приходи	25.000,00	15.000,00	14.929,41		54.929,41

1. Извештај усвојен од стране Управног одбора, дана 21.02.2012. године

2. Оцена реализованих програма од стране Управног одбора

Управни одбор је на седници одржаној 21.02.2012. године оценио да су сви програми предвиђени планом Куће легата за 2011. годину успешно реализовани, те да су запослени у Кући легата у току године радили веома дисциплиновано и ангажовано што је за резултат имало реализовање програма на високом нивоу, упркос минималним средствима која су Кући легата уплаћивана. Управни одбор такође оцењује да је руководство Куће легата својим сталним контактима са оснивачем заслужно за успешну реализацију програма и похваљује присутност Куће легата у медијима, што је одраз квалитетног рада саме установе и ангажовања одговорних лица.

3. Оцена програма и посебне напомене директора

Кући легата су одобрена средства за изложбenu делатност током 2011. године, за излагање конзервираних предмета из легата Лубарда и за изложбу легата Риста Стијовића. Легат Петра Лубарде, се није изложио јер се за то нису стекли технички услови, због немогућности да се слике из легата конзервирају на време. Легат Риста Стијовића је преузет од Музеја града Београда у лошем стању, уз напомену да је само део легата Кућа легата прихватила и преместила у свој депо. Предмети (45) нису били чувани у адекватним условима и зато су били изложени микроорганизмима и штеточинама, па је било неопходно да се одмах по преузимању и стерилишу, а затим и конзервирају. Ради се о културном добру од великог значаја и за историју и за историју уметности наше земље, које не само да није чувано у адекватним условима, већ није никада ни презентовано публици. Кући легата је понуђено да се ови предмети прикажу на изложби у галерији РТС-а, заједно са предметима из Музеја историје Југославије, Музеја града Београда и галерије САНУ. С обзиром на то да је Кућа легата планирала изложбу скулптура Риста Стијовића за 2011. годину у својим просторијама и у просторијама галерије САНУ, прихватила је ову понуду. За Кућу легата је од изузетног значаја да презентује своје легате и у другим изложбеним просторима из два разлога: први разлог је презентација легата широј публици

и креирање нове слике и имица Куће легата, као једне савремене установе спремне за сарадњу вишеструке професионалне намене, а други разлог је практичне природе: зато што нема могућност да у свом галеријском простору врши своју основну музејску функцију са сталном поставком, док се зграда у потпуности не реконструише.

Објекат намењен за галеријску и административну делатност Куће легата, у улици Кнеза Михаила број 46 је у лошем стању, без грејања, са високим степеном влаге у просторијама, температуром ваздуха која није константна, без климатизације и видео надзора и као такав је неуслован за обављање предвиђених делатности. **Објекат је Решењем Завода за заштиту споменика културе града Београда још 1986. године проглашен неусловним за сталну поставку уметничких предмета**, али од тада до данас на њему нису вршене никакве санације од већег значаја, већ само привремене просторне интервенције које су допринеле урушавању простора, а нису ни обезбеђена средства за његову реконструкцију, за коју постоји пројекат још од 2004. године.

Главни архитектонско грађевински пројекат адаптације и ревитализације овог објекта, који се налази у зони која ужива статус непокретног културног добра од изузетног значаја-просторно културно историјску целину (Решење Завода бр.177/4 од 6.4.1964; Културно добро од изузетног значаја, Одлука, „Сл. гласник СРС“ бр. 14/79), урађен је од стране Завода за заштиту споменика културе града Београда. У складу са горе наведеним елементима девастације овај простор није услован за обављање предвиђених делатности, као и за сталну поставку Куће легата. Због овакве веома лоше ситуације у којој се објекат налази већ деценијама, Кућа легата је у недостатку финансијских средстава и сходно својим могућностима урадила следеће: (Ситуација не промењена већ дуги низ година)

Једина интервенција је уследила после неколико ургенција директора и то 2010. године када се делимично поправио кров.

Политика пословања Куће легата је током целе 2011. године била усмерена на обављање својих основних делатности, као што су континуирана заштита уметничких дела, конзервација и рестаурација тешко оштећених предмета из деценијски запуштених и руинираних легата, а што представља наставак исте стратегије од 2010. године.

У складу са тим, Кућа легата је у сарадњи са ЦИК-ом започела процес конзервације и рестаурације и завршила стерилизацију слика из легата Петра Лубарде, своја два кустоса прикључила радионици коју је ЦИК организовао у сарадњи са Високим институтом за конзервацију у Риму, ради обуке на принципима професионалне заштите композитног сликарства. Извршена је и анализа слика и конзервација 2 слике великих димензија и једне иконе из легата Петра Лубарде где су обављене припреме за конзервацију слика монументалних димензија *Велико слово и Човек и звери*, а стручњаци Технолошког факултета у Београду су обавили испитивање узорака платненог носиоца слика ради утврђивања врсте оригиналног платна и карактеристике потке и основе.

Интензивно се радило на систематизованој заштити и оживљавању легата Вељка Петровића, тако што су се делови легата сегментно приказивали у јавности: организација изложбе документационог фонда из легата „Између редова“, посвећена јубилеју 50 година од доделе Нобелове награде Иви Андрићу и прикључење институцијама које обележавају овај јубилеј. Затим професионална хемијска и миколошка анализа слика из 19. Века из овог легата и почетак њихове конзервације, прикупљање и документовање етноматеријала и презентација истог у сарадњи са Етнографским музејом, конзервација документационог фонда, итд. На овај начин Кућа легата је остварила и сталну сарадњу са другим установама заштите, као што су ЦИК, Народна библиотека, Библиотека града Панчева, Библиотека града Београда, итд..

Кућа легата је оставрила и добру сарадњу са институцијама и појединцима када су у питању изложбе: Амбасада Француске, Амбасада Аустрије и БИНА, ЦИК, Етнографски музеј, Музеј града Новог Сада, итд..

Комплетирањем овог посла Кућа легата је заокружила конзерваторско-рестаураторски део посла на Лубардином легату, отпочела на легату Риста Стијовића и наставила на легату Вељка Петровића и Миленка Шербана.

Изражавам изузетно незадовољство овим путем, што без обзира на све напоре Куће легата да са изузетно мало финансијских средстава спречи девастацију националне баштине, конзервацијом, рестаурацијом, презентацијом, обрадом материјала, оснивач не показује добру вољу да помогне у истом и да препозна значај ове баштине и квалитет рада институције.

Кућа легата је наставила процес инвентарисања обимних колекција из свих легата, јер до 2010. године ни један предмет из легата није инвентарисан, па самим тим није имао ни свој инвентарски картон неопходан за праћење стања, кретања и обраде уметничких предмета.

У складу са горе наведеним, констатујем да је пред Кућом легата сваке године све већи изазов да се обавезе на прихватање предмета о којима се пре тога неко други „старао“ и да их у складу са савременом музеолошком праксом и елементарним принципима пословања у овој струци оспособи за презентовање публици, што и јесте основни циљ и разлог због чега легати и постоје по вољи легатора. Град Београд издваја велика средства за поправку уништеног, а то је конзервација и рестаурација, а то је оно чиме се Кућа легата углавном у пракси и бави, спасавањем легата. С обзиром на то да је доста тога урађено у последње две године, по овом питању, Кућа легата ће у 2012. години коначно моћи да се бави више излагачком делатношћу, али и превентивном заштитом предмета, како више никада не би били угрожени као што су били пре примопредаје. Пред Кућом легата је у 2011. години била велика обавеза и сложен задатак координације свих послова у вези са заштитом угрожених уметничких дела, а у циљу стварања једне систематске и добро испланиране професионалне бриге о предметима из легата која би се, пожељно, спроводила упоредо са реконструкцијом самог објекта у улици Иличићевој број 1.

Стручни тим Куће легата је свој посао обавио на завидно професионалном нивоу, ослањајући се притом на моделе позитивне

музејске праксе и на Закон о култури. Током 2012. године очекује се да легат Петра Лубарде буде реконструисан и спреман за нову поставку предмета чија је интегративна заштита у току.

Посебна напомена директора: У складу са финансијским извештајем, Кућа легата је у програмском смислу реализовала преко 90% строго наменски одобреног буџета у складу са планом и програмом за 2011. годину.

Датум подношења извештаја

__28.02.2012. године

Директор

_____
Ана Вељковић, МА